

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมพล ท่องธรรมชาติ และ ไพบูลย์ ช่างเขียน. การปกครองท้องถิ่นของไทย (หนังสือ
ตั้งคมศึกษา รายวิชา ส. 032). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2532.
- กรมพล ท่องธรรมชาติ, สมบูรณ์ สุขสำราญ และ ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. การเลือกตั้งพรรค
การเมืองและเสถียรภาพของรัฐบาล. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัย คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- จุฑาทิพย์ สุขรังสรรค์. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.
- ชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม. การสร้างและรักษาฐานคะแนนเสียงของพรรคพลังธรรมในเขตกรุงเทพ -
มหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ชัยสิทธิ์ เจริญมีประเสริฐ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของ
ชาวกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536.
- รูปนรรต วัฒนาภรณ์. กระบวนการเลือกตั้งระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับประชาชนใน
เขตเลือกตั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการ
ปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. จิตวิทยาการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2518.
- ประยูร กาญจนกุล. กฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ประยูร กาญจนกุล. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด,
2526.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด,
2526.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :

นำอักษรการพิมพ์, 2519.

ประหยัด หงษ์ทองคำ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ปัญหาและแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารเทศบาลไทย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2529.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 3

จังหวัดขอนแก่น 18 เมษายน 2526. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2527.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง : ทฤษฎีและผลการวิจัยเชิงประจักษ์.

วารสารสังคมศาสตร์ 23 (สิงหาคม 2529).

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2531.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528.

พงษ์ศักดิ์ เสมอตันต์. การปฏิรูประบบบริหารราชการนครหลวง. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิตกาศาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

พิธา ถาวรกุล. อิทธิพลของการรับรู้ผลของการสำรวจประชามติที่มีต่อการเปลี่ยนทัศนคติของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตกาศาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วุฒิชัย จำนงค์. พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.

สมบัติ จันทร์วงศ์. การเมืองเรื่องการเลือกตั้ง : ศึกษากรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกเขต พ.ศ. 2528 : มุตนธิเพื่อการศึกษาประชาธิปไตยและการพัฒนา, 2530.

สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ กรุงเทพฯ : มิตรนราการพิมพ์, 2525.

สุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

สุจิต บุญบงการ และ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. พฤติกรรมการเลือกตั้งของคนไทย. ศึกษาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 22 เมษายน 2522. รายงานการวิจัยเสนอต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หุศต แสงอุทัย. หลักรัฐธรรมนูญและกฎหมายเลือกตั้งทั่วไป. พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2513.

หลวงนรกิจบริหาร. คำบรรยายการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2517.

อมร จันทสมบุรณ์. “การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น เป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยเพียงใด.” ประมวลพระราชบัญญัติแห่งกฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร, 2523.

ภาษาอังกฤษ

Lewis, A.B., “Local Self Government : A Key to National Economic Advancement and
Political Stability”, Philippine Journal of Public Administration (January, 1958).

Gabrial, A. Almond and Bingham G. Powell, **Comparative Politics Today : A World View.**
Boston : Little Brown. 1980.

Iranecvich, Gibson. **Organization, Structure Process and Behavior.** Dallas :
Business Publications Inc., 1959.

Gore, William J. **Administrative Decision - Making : A Heuristic Model.** New York :
John Wiley & Sons, 1964.

Hennessy, Bernard “A Headnote on the Existence and Study of Political Attitude.”
in **Political Attitudes and Public Opinion.** pp.27-40. Edited by Dan D. Nimmo
and Charles M. Bonjean. New York : David Mckay Company, Inc., 1972.

Huntington, Samuel P. **Political Order in Chaming Societies.** New York : Yale
University Press, 1969.

Robinson, William A. “Local Government,” Encyclopaedia of Social Science Volume 10 ,
New York : the Macmillan Co., 1953.

ภาคผนวก

แบบสอบถามการวิจัยประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท
ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของผู้เลือกตั้ง
ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1

แบบสอบถามเฉพาะ : ผู้ที่ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2539 ในพื้นที่เขตพญาไท ซึ่งผลการเลือกตั้งปรากฏว่า นายพิจิตต รัตกุล ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () 18 - 35 ปี () 36 - 55 ปี () 56 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา () ประถมศึกษา () มัธยมต้น
() มัธยมปลาย / ปวช. () อนุปริญญา / ปวส.
() ปริญญาตรีขึ้นไป
4. อาชีพ () นักศึกษา () ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
() รับจ้างทั่วไป () พนักงานบริษัทเอกชน
() ทำธุรกิจของตนเอง
5. รายได้ต่อเดือน () ต่ำกว่า 4,000 บาท () 10,001 - 15,000 บาท
() 4,001 - 6,000 บาท () 15,001 บาทขึ้นไป
() 6,001 - 10,000 บาท
6. ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2539 ท่านเลือก
() นายพิจิตต รัตกุล () พลตรี จำลอง ศรีเมือง
() ศ.ร.อ.กฤษฏา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา
() นายอากร สุนทรระกูล () อื่น ๆ

หมายเหตุ ก่อนตอบแบบสอบถามส่วนที่ 2 กรุณาอ่านสถานการณ์ทางการเมืองในแผ่นถัดไปเสียก่อน

**สถานการณ์ทางการเมืองก่อนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
(เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2539)**

การเมืองระดับชาติ

รัฐบาลซึ่งมี นายชวน หลีกภัย แห่งพรรคประชาธิปัตย์ ได้ยุบสภาผู้แทนราษฎร และประกาศให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 ผลการเลือกตั้งพรรคชาติไทยได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล โดยมี นายบรรหาร ศิลปอาชา เป็นนายกรัฐมนตรี พรรคร่วมรัฐบาลประกอบด้วย พรรคชาติไทย พรรคความหวังใหม่ พรรคพลังธรรม (ก่อนมีการยุบสภาฯ ได้ร่วมรัฐบาลกับพรรคประชาธิปัตย์ และได้ลาออกจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาล) พรรคประชากรไทย พรรคกิจสังคม และพรรคมวลชน

ก่อนการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในวันที่ 2 มิถุนายน 2539 พรรคพลังธรรม และพรรคประชากรไทย ได้ลาออกจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาล นายบรรหาร ศิลปอาชา แต่ยังคงร่วมอยู่ในการเป็นพรรคร่วมรัฐบาล

การเมืองระดับท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร)

นายกฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งครบวาระการเป็นผู้ว่าฯ ในวันที่ 19 เมษายน 2539 ได้ลาออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ กรุงเทพมหานครจึงได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในวันที่ 2 มิถุนายน 2539

ศาสตราจารย์ ร.อ.กฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา ได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคพลังธรรม และได้สมัครรับเลือกตั้งในนามของผู้สมัครอิสระ โดยประชากรไทยประกาศตัวให้การสนับสนุน ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า นายพิจิต รัตตกุล (ซึ่งลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ และสมัครรับเลือกตั้งในนามของผู้สมัครอิสระ) ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีผู้ได้คะแนนเสียงเรียงลำดับ ดังนี้

นายพิจิต รัตตกุล	ได้คะแนน	768,994	(ผู้สมัครอิสระ)
พล.ตรี จำลอง ศรีเมือง	ได้คะแนน	514,401	(สังกัดพรรคพลังธรรม)
ศ.ร.อ.กฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา	ได้คะแนน	244,002	(ผู้สมัครอิสระ ซึ่งพรรคประชากรไทยให้การสนับสนุน)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของผู้เลือกตั้ง
ในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	การเมืองในขณะนั้น (นายบริหาร ศิลปอาชา เป็นนายกรัฐมนตรี / นายชวน หลีกภัย เป็นผู้นำฝ่ายค้าน) การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลในระยะ เวลาใกล้เคียงกับการเลือกตั้งผู้ว่า กทม. มีผลลบต่อคะแนนนิยมที่จะมี ให้แก่ผู้สมัครที่สังกัด หรือได้รับการ สนับสนุนจากพรรคการเมือง					
2	การที่ประชาชนกรุงเทพมหานครเกิด ความเหนื่อยหน่ายต่อระบบพรรค การเมืองระดับชาติ ทำให้หันไปให้ คะแนนนิยมกับผู้ที่ไม่ใช่พรรคการเมือง สนับสนุน					
3	ภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองในขณะ นั้น ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านต่าง ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร การเลือกผู้ที่ไม่ใช่พรรคการเมืองสนับสนุนเข้าไป เป็นผู้ว่า กทม. เป็นหนทางหนึ่งที่จะ ทำให้พรรคการเมืองต่าง ๆ รู้ว่า ประชาชนเกิดความไม่พอใจ เบื่อหน่ายและขาดศรัทธา					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4	ผู้ว่า. กทม. ไม่จำเป็นต้องสังกัด หรือ ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองใด เพราะจะทำให้ผู้ว่าฯ มีอิสระ ในการทำงานบริการประชาชนได้โดย เสมอหน้ากัน ไม่ถูกควบคุมโดย พรรคการเมือง					
5	ปัญหาของกรุงเทพมหานครมีอยู่หลาย อย่างที่หมักหมมมานานควรหาทาง แก้ไขอย่างต่อเนื่อง ผู้ว่า. กทม. จึงควร ที่จะเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในการ ทำงาน เคยดำรงตำแหน่งนี้มาก่อน (ก่อน 2 มิ.ย.39)					
6	ท่านตัดสินใจที่จะ ไม่เลือกผู้สมัครที่ เคยเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มาก่อน เนื่องจากเบื่อหน่าย และคิดจะ ลองเปลี่ยนดูเผื่อจะได้มีสิ่งแปลกใหม่ เกิดขึ้นบ้าง					
7	การเลือกตั้งผู้ว่า. กทม. เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2539 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่วนมากจะเป็นคนหน้าเก่า ท่านจึง ตัดสินใจที่จะเลือกผู้สมัครผู้ใดเป็น ผู้ว่า. กทม. ได้นับตั้งแต่แรกที่เห็นรายชื่อ และไม่เปลี่ยนใจในวันเลือกตั้ง					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8	ผู้สมัครที่มีโอกาสได้รับเลือกตั้งส่วนมากจะเป็นคนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันคืออยู่แล้วในกรุงเทพฯ และมีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน การจะตัดสินใจเลือกผู้ใดจึงต้องรับฟังนโยบายของผู้สมัครเสียก่อน					
9	การโฆษณาหาเสียงของผู้สมัครในรูปแบบต่าง ๆ มีประโยชน์มาก ทำให้ผู้เลือกตั้งได้รับรู้นโยบายของผู้สมัครสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจเลือกตั้งได้					
10	ผู้สมัครที่จัดทำแผ่นป้ายที่มีรูปสัญลักษณ์โดดเด่น เสนอนโยบายทางแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนใช้ภาษาที่ผู้อ่านเข้าใจง่ายย่อมจะได้รับการสนใจจากประชาชนและชวนให้น่าเชื่อถือ					
11	น่าที่จะลองเลือกผู้สมัครที่โฆษณาหาเสียงโดยการนำเสนอสิ่งใหม่ ๆ ให้ชาวกรุงเทพมหานครได้ลองใช้ โดยที่ยังไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าจะทำได้หรือไม่ ดีกว่าการเลือกผู้สมัครที่ไม่เสนอสิ่งใหม่ ๆ เสียเลย					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12	การใช้ข้อความหรือถ้อยคำที่สนใจในการหาเสียง ซึ่งสามารถทำให้ผู้เลือกตั้งเกิดความสงสัย เห็นใจ เป็นกลยุทธ์ในการหาเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งใช้กับคนไทยจะก่อให้เกิดผลดีต่อผู้สมัคร ได้เป็นอย่างมาก					
13	ท่านเลือกผู้ว่า.กทม. เพราะท่านรู้จัก และเชื่อว่าผู้สมัครผู้นั้นเป็นคนดี มีความรู้ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ได้ดีกว่าผู้สมัครผู้อื่น					
14	ท่านยังไม่ได้ตัดสินใจที่จะเลือกผู้ใดตั้งแต่แรก ต่อเมื่อท่านได้รับรู้นโยบายแนวทางของผู้สมัครจากการโฆษณาหาเสียงแล้วท่านจึงสามารถตัดสินใจที่จะเลือกผู้ใดเป็นผู้ว่า. กทม.					
15	ท่านคิดจะเลือกผู้สมัครผู้หนึ่งไว้ในตอนแรก ต่อมาท่านได้เปลี่ยนใจไปเลือกผู้สมัครผู้อื่น เพราะท่านพอใจในนโยบายที่ผู้สมัครคนนั้นนำเสนอในการโฆษณาหาเสียง					
16	การหยุ่งเสียงโดยการสำรวจคะแนนนิยมในตัวผู้สมัคร ซึ่งสถาบันต่าง ๆ จัดทำขึ้นเป็นระยะ ๆ ก่อนการเลือกตั้ง (ก่อน 2 มิ.ย.39) เชื่อถือได้สมควรนำมาประกอบการพิจารณา					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
17	ผลของการสำรวจคะแนนนิยมในตัวผู้สมัคร ถ้าผู้ที่ได้รับคะแนนนิยมสูงสุดมีคะแนนนิยมห่างจากผู้ได้ลำดับรองลงมาเป็นจำนวนมาก ประชาชนน่าจะเลือกผู้นั้นเป็นผู้ว่า. กทม. เพราะถ้าเลือกผู้ที่ได้คะแนนนิยมต่ำกว่าแล้ว จะทำให้คะแนนเสียงเสียไปโดยไร้ประโยชน์					
18	ผลของการสำรวจคะแนนนิยมปรากฏว่าผู้ที่ท่านตัดสินใจจะเลือกในครั้งแรกไม่ได้รับคะแนนนิยมสูงสุด หากเลือกไปก็คงไม่ได้รับการเลือกตั้ง ท่านจึงเปลี่ยนใจไปเลือกผู้ที่ได้รับคะแนนนิยมสูงสุดตามผลของการสำรวจ (ก่อน 2 มิ.ย.39)					
19	ผลของการสำรวจทำให้ท่านคล้อยตามที่จะเลือกผู้สมัครที่ได้รับคะแนนนิยมมาเป็นอันดับหนึ่งเป็นผู้ว่า. กทม. เนื่องจากท่านไม่ได้มีความนิยมต่อผู้สมัครผู้ใดเป็นพิเศษ					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ประวัติผู้เขียน

นางรวงทอง พุกกะวัน เกิดที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2492 ได้เข้าศึกษาระดับปริญญาตรีที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2509 และจบการศึกษาได้รับปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครอง จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2512

ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครอง 7 หัวหน้าฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

